

Briselē, 28.8.2020.
COM(2020) 434 final

2020/0205 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

**ar ko apstiprina grozījumus Nolīgumā par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras
piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām (“Bonnas nolīgums”) attiecībā uz tā
materiālā un ģeogrāfiskā tvēruma paplašināšanu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko pilnvaro Savienības sarunu vadītāju (šajā gadījumā Komisiju) Savienības vārdā noslēgt Nolīguma par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām ("Bonnas nolīgums")¹ grozījumus attiecībā uz Nolīguma materiālā un ģeogrāfiskā tvēruma paplašināšanu nolūkā uzlabot sadarbību novērošanas jomā atbilstīgi MARPOL konvencijas VI pielikuma ("MARPOL grozījums") prasībām un ņemot vērā Spānijas Karalistes pievienošanos Nolīgumam ("Spānijas grozījums").

1.1. NOLĪGUMS PAR SADARBĪBU CĪŅĀ PRET ZIEMEĻJŪRAS PIESĀRŅOJUMU AR NAFTU UN CITĀM KAITĪGĀM VIELĀM ("BONNAS NOLĪGUMS")

Bonnas nolīguma mērķis ir apkarot Ziemeļjūras apgabala piesārņojumu un pasargāt piekrastes apgabalus no jūras katastrofām un hroniska kuģu un atkrastes iekārtu izraisīta piesārņojuma. Eiropas Savienība (tolaik "Eiropas Ekonomikas kopiena") ir Nolīguma Līgumslēdzēja puse. Eiropas Savienības Ziemeļjūras valstis un Norvēģija arī ir Nolīguma Līgumslēdzējas puses.

Nolīguma mērķis ir veicināt piekrastes valstu un Eiropas Savienības aktīvu sadarbību un savstarpēju palīdzību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām, lai aizsargātu jūras vidi un piekrastes valstu intereses. Šajā saistībā Nolīgumā ir noteikts, ka Līgumslēdzējas puses veic novērošanu nolūkā palīdzēt atklāt un apkarot piesārņojumu un novērst tiesību aktu pārkāpumus piesārņojuma novēršanas jomā. Ziemeļjūra ir sadalīta dažādās zonās, kurās Līgumslēdzējas puses atbild par starpgadījumu novērošanu un novērtēšanu. Līgumslēdzējām pusēm ir jāinformē visas pārējās iesaistītās Līgumslēdzējas puses, kolīdz tās uzzina par naftas vai citu kaitīgu vielu klātbūtni, kas var radīt nopietnus draudus kādas citas Līgumslēdzējas puses piekrastei vai ar piekrasti saistītajām interesēm. Līgumslēdzējas puses var lūgt palīdzību cīņā pret piesārņojumu jūrā vai to piekrastēs, un tādā gadījumā Līgumslēdzējām pusēm, kurām tiek lūgta palīdzība, jāpieliek visas pūles, lai sniegtu šādu palīdzību savu iespēju robežās.

Bonnas nolīgumu Eiropas Ekonomikas kopiena noslēdza ar Padomes Lēmumu 84/358/EEK². Bonnas nolīgums tika grozīts 1989. gadā. Minētie grozījumi stājās spēkā 1994. gada 1. aprīlī. Eiropas Ekonomikas kopiena minētos grozījumus apstiprināja ar Padomes Lēmumu 93/540/EEK³.

Saskaņā ar Bonnas nolīguma 16. pantu Līgumslēdzējas puses Bonnas nolīguma vai tā pielikuma grozījumu priekšlikumu izskata Līgumslēdzēju pušu sanāksmē. Pēc tam, kad priekšlikums ir pieņemts ar vienprātīgu balsojumu, depozitārei valdībai grozījums ir jāpaziņo Līgumslēdzējām pusēm. Šādi grozījumi stājas spēkā otrā mēneša pirmajā dienā pēc dienas, kad depozitāre valdība ir saņēmusi apstiprinājumus no visām Līgumslēdzējām pusēm.

¹ OV L 188, 16.7.1984.

² Padomes Lēmums 84/358/EEK (1984. gada 28. jūnijs) par Nolīgumu par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām (OV L 188, 16.7.1984., 7. lpp.).

³ Padomes Lēmums 93/540/EEK (1993. gada 18. oktobris), ar ko apstiprina dažus grozījumus Nolīgumā par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām (OV L 263, 22.10.1993., 51. lpp.).

Bonnas nolīguma deponitāre ir Vācijas Federatīvās Republikas valdība (Bonnas nolīguma 18. panta 3. punkts).

Saskaņā ar Bonnas nolīguma 20. pantu Bonnas nolīguma Līgumslēdzējas puses var ar vienprātīgu lēmumu uzaicināt jebkuru ziemeļaustrumu Atlantijas apgabala piekrastes valsti pievienoties Bonnas nolīgumam. Tādā gadījumā Bonnas nolīguma 2. pantā un pielikumā jāizdara atbilstīgi grozījumi, kuri stājas spēkā, kolīdz Nolīgums stājas spēkā attiecībā uz valsti, kas tam pievienojusies.

Padome 2019. gada 7. oktobrī pieņēma lēmumu, ar ko pilnvaro Komisiju Savienības vārdā risināt sarunas par grozījumu saskaņā ar Bonnas nolīguma 16. pantu, lai paplašinātu Nolīguma tvērumu nolūkā uzlabot sadarbību novērošanas jomā atbilstīgi MARPOL konvencijas VI pielikuma prasībām, kā arī ņemot vērā Spānijas Karalistes pievienošanos Nolīgumam saskaņā ar tā 20. pantu.

Bonnas nolīguma Līgumslēdzējas puses 2019. gada 9.–11. oktobrī notikušajā trīsdesmit pirmajā sanāksmē ir vienprātīgi piekritušas šiem grozījumiem. Tagad grozījumi ir iesniegti, lai Savienība tos noslēgtu. Turklāt Spānijas Karalistei ir jāratificē Bonnas nolīguma tvēruma paplašināšana saskaņā ar Nolīguma 20. pantu attiecībā uz tās atbildības zonu.

1.2. BONNAS NOLĪGUMA GROZĪJUMI

1.2.1. “MARPOL grozījums”— groza Nolīguma materiālo tvērumu

Šā grozījuma mērķis ir uzlabot Līgumslēdzēju pušu sadarbību un koordināciju cīņā pret kuģošanas izraisītām nelikumīgām emisijām gaisā, lai ierobežotu kuģu degvielas ar augstu sēra vai slāpekļa saturu sadegšanas izraisīto negatīvo ietekmi uz cilvēku veselību, bioloģisko daudzveidību un visu jūras vidi. Līgumslēdzējas puses iepriekš minēto plāno sasniegt, grozot vairākus Bonnas nolīguma noteikumus (Nolīguma 1., 5., 6. un 15. pantu, kā arī tā nosaukumu un preambulu), lai paplašinātu Nolīguma tvērumu, iekļaujot tajā kuģu radītu gaisa piesārņojumu, ko reglamentē MARPOL konvencijas VI pielikums.

1.2.2. “Spānijas grozījums”— groza Nolīguma ģeogrāfisko tvērumu

Līgumslēdzējas puses ir arī aicinājušas Spānijas Karalisti pievienoties Nolīgumam, un šajā saistībā tika grozīts Nolīguma 2. pants un noteiktas Ziemeļjūras apgabala robežas ar Atlantijas okeānu Nolīguma un tā pielikuma vajadzībām un vienlaikus pārskatītas dažādu novērošanas zonu robežas Nolīguma 6. panta vajadzībām. Konkrētāk, tika pārskatīts un no jauna definēts Nolīguma aptvertais apgabals. Francija ir piekritusi jaunas Francijas atbildības zonas ieviešanai, kas tieši pieguļ Francijas un Apvienotās Karalistes kopīgas atbildības zonai. Minētā zona ietver apgabalu starp Francijas un Apvienotās Karalistes kopīgas atbildības zonu un jauno Spānijas atbildības zonu, lai novērstu nenosegtas zonas izveidošanos starp Bonnas nolīguma veco robežu un jauno Spānijas atbildības zonu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Procesuālais juridiskais pamats

Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 6. punktā ir noteikts, ka “Padome pieņem lēmumu par nolīguma noslēgšanu pēc sarunu vadītāja priekšlikuma”. Turklāt

minētajā pantā ir arī paredzēts, ka, izņemot gadījumus, kad nolīgumi attiecas vienīgi uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku, Padome lēmumu par nolīguma noslēgšanu pieņem pēc tam, kad ir saņemta Eiropas Parlamenta piekrišana, ja nolīgumi attiecas uz jomām, kurām piemēro parasto likumdošanas procedūru, vai arī īpašo likumdošanas procedūru, kad ir vajadzīga Eiropas Parlamenta piekrišana.

Piemērošana konkrētajā gadījumā

Tā kā Līgumslēdzējas puses ir vienojušās grozīt Bonnas nolīguma ģeogrāfisko un materiālo tvērumu, ir lietderīgi, ka šos grozījumus noslēdz Savienība.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 6. punkts.

Materiālais juridiskais pamats

Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 6. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens no tiem ir atzīstams par galveno, bet otram ir pakārtota nozīme, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 6. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

Piemērošana konkrētajā gadījumā

Ieviešot paredzēto materiālo grozījumu, ar ko paplašina Bonnas nolīguma materiālo tvērumu ("MARPOL grozījums"), cenšas vienlaikus sasniegt vairākus LESD attiecīgi 196. un 191. pantā ietvertos mērķus civilās aizsardzības un vides jomā, kuri ir nesaraujami saistīti un no kuriem neviens no nav pakārtots citam. Tādēļ saskaņā ar LESD 218. panta 6. punktu pieņemamā lēmuma materiālajā juridiskajā pamatā izņēmuma kārtā jāietver dažādie atbilstīgie materiālie juridiskie pamati.

Secinājums

Par ierosinātā lēmuma juridisko pamatu būtu jānosaka LESD 191. un 196. pants saistībā ar 218. panta 6. punktu.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude

Neattiecas.

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Minētie grozījumi nav strīdīgi, un tos atbalsta visas Līgumslēdzējas puses, arī katra atsevišķa dalībvalsts, kas ir Nolīguma puse.

• Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Neattiecas.

• Ietekmes novērtējums

Tā kā bija politiska nepieciešamība iespējami ātri virzīties uz priekšu, lai ES kā Bonnas nolīguma Līgumslēdzēja puse varētu risināt sarunas par Bonnas nolīguma grozījumiem un nobalsot par tiem Līgumslēdzēju pušu sanāksmē 2019. gada 9.–11. oktobrī, kā arī lai tos varētu apstiprināt ministru sanāksmē 2019. gada 11. oktobrī, oficiālais ietekmes novērtējuma

process tika atcelts. Šāda samērīgāka pieceja ir pamatota arī tāpēc, ka paredzamā Bonnas nolīguma grozījumu ekonomiskā un sociālā ietekme un ietekme uz vidi būs vienīgi pozitīva.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Priekšlikums atbilst ES Līgumiem un Eiropas Savienības Pamattiesību hartai.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Bonnas nolīguma grozījumiem nebūs negatīvas ietekmes uz Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Neattiecas.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas. Sk. nākamo iedaļu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Vienīgajā materiālajā priekšlikuma pantā ir paredzēts, ka Padome pilnvaro Komisiju Savienības vārdā noslēgt paredzētos Bonnas nolīguma grozījumus attiecībā uz nolīguma materiālā tvēruma paplašināšanu saistībā ar *MARPOL* konvencijas VI pielikumu un Spānijas Karalistes pievienošanas nolīgumam.

Paredzēto grozījumu jaunākā redakcija ir izklāstīta lēmuma pielikumos, un to var apkopot šādi.

“MARPOL grozījums”

Bonnas nolīguma Līgumslēdzējas puses vēlas izmantot saskaņā ar Nolīgumu izveidoto kārtību un sistēmas naftas piesārņojuma uzraudzībai no gaisa un paplašināt to tvērumu, iekļaujot novērošanu, kas saistīta ar kuģu radīto emisiju atbilstības uzraudzību. Tādējādi Līgumslēdzējas puses varēs maksimāli izmantot resursus, kas jau tiek izmantoti naftas noplūžu uzraudzībai no gaisa un novērošanai, un izveidot pamatu visaptverošai vides uzraudzības sistēmai Ziemeļjūrā un tās pieejās.

Pieņemot lēmumu, ar ko noslēdz grozījumu, saskaņā ar kuru Bonnas nolīguma piemērošanas jomu paplašina attiecībā uz *MARPOL* konvencijas VI pielikumu, tiktu uzlabota kuģu radīto emisiju Ziemeļjūras apgabalā kopīga novērošana, uzraudzība un ziņošana par tām. Šāda saskaņota rīcība Nolīguma satvarā mazinātu riskus jūras videi, kā arī piekrastes valstu un Savienības interesēm.

“Spānijas grozījums”

Ar šo grozījumu paplašina Nolīguma ģeogrāfisko tvērumu nolūkā ietvert apgabalu starp Francijas un Apvienotās Karalistes kopīgas atbildības zonu un jauno Spānijas atbildības zonu, lai novērstu nenosēgtas zonas izveidošanos starp Bonnas nolīguma veco robežu un jauno Spānijas atbildības zonu. Francija ir piekritusi jaunas Francijas atbildības zonas ieviešanai. Iekļaujot Bonnas nolīguma aptvertajā apgabalā Biskajas līci, Līgumslēdzējas puses nodrošina, ka galvenais satiksmes maršruts, kas savieno Ziemeļjūru un Vidusjūru, ir ietverts kopīgi koordinētā gatavības un reaģēšanas pārvaldības sistēmā.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

**ar ko apstiprina grozījumus Nolīgumā par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras
piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām ("Bonnas nolīgums") attiecībā uz tā
materiālā un ģeogrāfiskā tvēruma paplašināšanu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 191. panta 4. punktu un 196. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 6. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu,

tā kā:

(1) Nolīgumu par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām ("Bonnas nolīgums")⁴ noslēdza Eiropas Ekonomikas kopiena ar Padomes Lēmumu 84/358/EEK⁵, un tas stājās spēkā 1989. gada 1. septembrī. Bonnas nolīgums tika grozīts 1989. gadā. Minētie grozījumi tika apstiprināti ar Padomes Lēmumu 93/540/EEK⁶ un stājās spēkā 1994. gada 1. aprīlī.

(2) Padome 2019. gada 7. oktobrī pilnvaroja Komisiju Savienības vārdā risināt sarunas par grozījumiem Bonnas nolīgumā attiecībā uz tā materiālo un ģeogrāfisko tvērumu.

(3) Saskaņā ar Bonnas nolīguma 16. panta 1. punktu Līgumslēdzējas puses izskatīja grozījuma priekšlikumu paplašināt Bonnas nolīguma tvērumu nolūkā uzlabot sadarbību novērošanas jomā atbilstīgi Starptautiskās konvencijas par piesārņojuma novēršanu no kuģiem ("MARPOL konvencija")⁷ VI pielikuma prasībām. Turklāt Līgumslēdzējas puses izskatīja arī ar Spānijas pievienošanas saistītos Bonnas nolīguma un tā pielikuma grozījumus saskaņā ar Nolīguma 20. pantu.

(4) Saskaņā ar Padomes lēmumu Komisija ir risinājusi sarunas par tiem Bonnas nolīguma grozījumiem, kuri ar vienprātīgu balsojumu un diviem lēmumiem tika pieņemti Bonnas nolīguma Līgumslēdzēju pušu trīsdesmit pirmajā sanāksmē, kas notika Bonnā 2019. gada 9.–11. oktobrī.

(5) Minētie Bonnas nolīguma grozījumi būtu jāapstiprina Eiropas Savienības vārdā,

⁴ Nolīgums par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām (Bonnas nolīgums) (OV L 188, 16.7.1984., 9. lpp.).

⁵ Padomes Lēmums 84/358/EEK (1984. gada 28. jūnijs) par Nolīgumu par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām (OV L 188, 16.7.1984., 7. lpp.).

⁶ Padomes Lēmums 93/540/EEK (1993. gada 18. oktobris), ar ko apstiprina dažus grozījumus Nolīgumā par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām (Bonnas nolīgums) (OV L 263, 22.10.1993., 51. lpp.).

⁷ Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas parakstīta Londonā 1973. gada 2. novembrī un papildināta ar 1978. gada 17. februāra Protokolu.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Savienības vārdā apstiprina tos grozījumus Nolīgumā par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām (Bonnas nolīgums) attiecībā uz tā materiālā un ģeogrāfiskā tvēruma paplašināšanu, kurus Līgumslēdzējas puses pieņēma trīsdesmit pirmajā sanāksmē, kas notika Bonnā 2019. gada 9.–11. oktobrī.

Grozījumu teksts ir izklāstīts divos Līgumslēdzēju pušu pieņemtajos lēmumos, kas pievienoti šim lēmumam.

2. pants

Eiropas Komisija ir pilnvarota Eiropas Savienības vārdā iesniegt Nolīguma 16. pantā paredzēto apstiprinājuma dokumentu, lai paustu Eiropas Savienības piekrišanu uzņemties no minētajiem grozījumiem izrietošās saistības.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā⁸.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

⁸ Grozījumu spēkā stāšanās dienu Padomes Ģenerālsekretariāts publicēs *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.